

Liite 3.1. TILAOHJELMA

Toiminnan järjestäjä Helsingin kaupunki			
Yhteyshenkilöt Marko Paju, rehtori ja Arja Kukkonen, linjanjohtaja			Päivämäärä 2/ 3/ 2018
Hanke Vuosaaren lukio			
Mitoitusperuste	lukio-opetus, luokaton		
	1 vik	2 vik	3-4 vik
Opiskelijamäärä	300	300	300
Ryhmäkoko	30	30	30
Ryhmiä määrä	10	10	10
Opiskelijamäärä enintään 900 opiskelijaa Opettajia yht. 60 Oppilashuoltohenkilökuntaa yht. 5 (terveydenhoitajat, kuraattori, psykologi) Hallintohenkilökuntaa yht. 3 (rehtori, virka-apulaisrehtori, apulaisrehtori ja kanslisti) Ruokahuoltohenkilökuntaa yht. 5 Siivoushenkilökuntaa yht. 4 Kiinteistönhoitohenkilökuntaa yht. 2 Muu henkilökuntaa yht. 2 (koulusihteeri)			
Tilaohjelma	Teoreettinen tilantarve hym2	Huomioita	
Opetustilat			
Yleiset opetustilat	1600	Yhteensä 5 solua a 320 hym2, jotka jaetaan toiminnallisiksi alueiksi. Tilat ovat helposti valvottavia, muunneltavia ja tarvittaessa yhdisteltäviä. Jokaiselta toiminnalliselta alueelta löytyy yhteisöllisyyttä lisäävää avointa tilaa (vähintään n. 120 hym2), 1-2 rajattuja noin kolmenkymmenen (30) opiskelijan käyttöön soveltuvia intensiivisen työn ryhmätötiloja (n 60 hym2) sekä avoimia ja rajattuja ryhmätötiloja vähintään viidelle (5) ja enintään viidelletoista (15) opiskelijalle. Vähintään neljännes tiloista on siirtoseinin tai ääntä eristävän verhoon joustavasti muunneltavissa toiminnan tarpeen mukaan. Työskentelytpisteitä käytetään joustavasti esim. ryhmän koon, työasennon tai äänimaaliman asettaman tarpeen mukaan ja ne ovat osittain yhdistettävissä toisiinsa. Yhdistettyjä tiloja käytetään mm. toiminnallisessa opetuksessa, koetilanteissa, monialaisessa työskentelyssä ja kohtaamispaikkana esim. yritysvierailujen aikana. Vähintään viisi intensiivisten työn tilaa ja neljä rajattua pienryhmätilaa tilaa on kuntalaiskäytössä (klo 7-22.30, päivittäin) ja niiden sijoittelussa huomioidaan mahdollisuus omavalvontaan. Tiloissa hyvä akustiikka ja varaukset esitystekniikalle jokaisella toiminnallisella alueella. Tieto- ja viestintäteknologian lataustarpeet otetaan huomioon suunnittelussa.	
Luonnontieteen alue	530	Maantieteen, biologian, fysiikan ja kemian laboratorio- ja opetustilat sekä oppiaineille tarvittavat varustotilat. Tilasuunnittelulla tuetaan monialaista ja erityyppistä oppimista sekä otetaan huomioon työturvallisuus. Tiloissa hyvä akustiikka ja varaukset esitystekniikalle jokaisella toiminnallisella alueella. Tilakokonaisuuteen sijoitetaan pienenoiskeittä oppiaineiden käyttöön esim. kotikemiaopetukseen. Laboratoriotiloihin ja kokeellisen työskentelyn tiloihin varataan riittävä määrä vesipisteitä (vähintään 6kpl/tila). Laboratoriotilojen väliin toteutetaan tilat demonstraatioiden valmistelulle sekä riittävät varastointitilat. Tilojen pintamateriaaleissa ja kalusteissa huomioidaan niiden helppohoitoisuus ja huollettavuus siten, että esim. kokeelliden työn tilojen pintojen tulee kestää kosteutta, kemikaaleja ja happoja, ja ne ovat sähköä johtamattomia. Varustotiloissa huomioidaan niissä säilytettävien asioiden erityisvaatimukset (esim. kemikaalit, säteilevät aineet ja kylmäsäilytys). Tieto- ja viestintäteknologian lataustarpeet otetaan huomioon sähkösuunnittelussa. Kokeellisen työn tilat varustetaan lattiakaivoilla ja niihin toteutetaan varaukset toimintaan tarvittaville vetokaapeille.	

Tilaohjelma	Teoreettinen tilantarve hym2	Huomioita
Kuvataide	150	Kuvataiteen sali mitoitetaan noin 35 opiskelijalle. Tilan tavoittaa luonnonvalo, ikkunat pyritään suuntaamaan kohti pohjoista. Tila on tarpeen tullen pimennettävissä. Tilasta löytyy keramiikka-uuni, green screen, märkätyötila, materiaalivarasto, grafiikka-alue, varastointitilat keskeneräisille töille ja vähintään neljä (4) vesipistettä. Tilassa hyvä akustiikka sekä varaukset esitystekniikalle ja 3D -tulostimelle. Tilasta on sujuvat yhteydet kuntalaiskäytön varastoon.
Yhteisöllinen tila	110	Tila toimii oppimisympäristönä, kohtaamisalueena, opiskelu- ja lukutilana. Tila- ja tekniikkaratkaisut tukevat yhteisöllisyyttä ja osallisuuttaja siihen suunnitellaan tekniikkavaraukset, jotka mahdollistavat äänisuihkut. Tilassa on hyvä akustiikka ja varaus esitystekniikalle. Se on tarpeen tullen pimennettävissä. Tieto- ja viestintäteknologian lataustarpeet otetaan huomioon suunnittelussa. Yhteisölliseen tilaan toteutetaan varaukset viherseinälle ja makerspace-tilan varustukselle. Tilasuunnittelussa huomioidaan riippukeinujen ripustaminen ja liikunnalliset elementit, joita tilasta löytyy useampi. Tarvittaessa osa yhteisöllisestä tilasta on rajattavissa omaksi luentotilaksi, irtokalustein sisustettavaksi auditoriotyypiseksi tilaksi.
Oppilaskunnan huone	38	Tilasta sujuvat ja visuaaliset yhteydet yhteisölliseen tilaan. Tila on kalustettu ja sisustettu rennoiksi osallisuutta ilmentäviksi kohtaamistilaksi ja siinä tai sen läheisyydessä on esim. ilmoitustaulu tai näyttö oppilaskunnan viestintää varten. Tila voi tarvittaessa toimia myös opiskelutilana. Varaus esitystekniikalle
Opinto-ohjaajien työtilat / hiljaisen työn tilat	36	Tilakokonaisuus koostuu kolmesta erillisestä tilasta. Äänieristys ja akustiikka toteutetaan tilan käyttötarkoituksen mukaan. Varaus esitystekniikalle.
Sähköisten yo-kirjoitusten varasto	35	Tilaa hyödynnetään yo-kirjoituksiin tarvittavan materiaalin säilyttämiseen. Ulkoseinissä pistorasioita ja ict-yhteydet. Voi myös toimia ICT-tuen työtilana
Monitoimisali oheistiloiheen		
Monitoimisali	660	Tila toimii liikuntasalina, YO-kirjoitustilana, juhlasalina sekä akustisen musiikin konserttisalina. Jaettavissa kolmeksi lohkoksi äänieristävien kattoon upotettavien jakoseinien. Monitoimisali varustetaan siirtokatsomolla ja näyttämöllä, sähköisellä äänentoistolla ja esitystekniikalla. Sen suunnittelussa otetaan huomioon tilan monipuolinen käyttö. Konsertti-, kulttuuri- ja kokoontumiskäyttö edellyttää sähköistä äänentoistoa ja koko tilan akustista vaimennusta. Akustisen vaimennuksen toteutuksessa otetaan huomioon tilan liikuntakäyttö, erityisesti pintojen kestävyys. Salin oman äänentoiston lisäksi suunnittelulla varaudutaan ulkopuolisen lisäteknikan käyttöön tilassa. Tilaan toteutetaan sähköisten ylioppilaskirjoitusten tekniset vaatimukset. Salin koko 20 (-22) x 33 (-35) m. Siirtokatsomon vaatima tila otetaan huomioon mitoituksessa. Tilan vapaa korkeus 8 m (esitystekniikka, IV-tekniikka ym. sijoitetaan vapaan korkeuden yläpuolelle). Lattia on aluejoustava puulattia. Salissa ei saa olla käyttäjille törmäysvaaraa aiheuttavia ulokkeita tai kulumia vaan ne suunnitellaan seinäpintoihin upotettaviksi. Valaistus suunnitellaan häikäisemättömäksi. Salin ei suunnitella lasiseiniä ja pelialueelle saakka ulottuvat ikkunat suojataan metalliverkoin. Tila on iltaisin, viikonloppuisin ja lukion loma-aikoina kuntalaiskäytössä, joka huolehditaan kuluvalle-alueella suojattuna.
Sähköinen siirtokatsomo	40	Siirtokatsomon vaatima tilavaraus. Katsomo on suunnitteluratkaisusta riippuen tarvittaessa jaettavissa lohkojaon mukaan. Siirtokatsomo toimii katsomona salin ollessa kulttuuri-, juhlasali ja kokoontumiskäytössä.
Opiskelijoiden pukeutumis- ja pesutilat	140	Sijaitsevat monitoimisalin välittömässä läheisyydessä samalla kulunvalvonta-alueella monitoimisalin kanssa. Tilat ovat iltaisin, viikonloppuisin ja lukion loma-aikoina kuntalaiskäytössä. Kulunvalvonta-alueelle suora yhteys ulkoa. Tilajärjestelyillä estetään liikaisen ja puhtaan liikenteen sekoittuminen.

Tilaohjelma	Teoreettinen tilantarve hym2	Huomioita
Opettajien pukuhuoneet	12	Sijaitsevat monitoimisalin välittömässä läheisyydessä samalla kulunvalvonta-alueella monitoimisalin kanssa. Tilat ovat iltaisin, viikonloppuisin ja lukion loma-aikoina kuntalaiskäytössä. Kulunvalvonta-alueelle suora yhteys ulkoa. Tilajärjestelyillä estetään liikaisen ja puhtaan liikenteen sekoittuminen.
Liikunnan ja näyttämön varastotilat	100	Liikunnan varastot (min. 40 + 10 hym2), näyttämövarasto (min. 20 hym2), ulkourheiluvälinevarasto (n. 20 hym2). Näyttämövarastoon mahtuu näyttämö- ja pukuvälinevaraston lisäksi flyygeli.
Näyttämötila ja musiikin opetustilat	240	Tilakokonaisuus koostuu näyttämöstä, ryhmätyötilasta, musiikkiteknologiatilasta, bänditilasta ja tarvittavista varastotiloista. Näyttämö (n. 80 hym2), toimii myös musiikin ja tanssin opetustilana. Muut opetustilat ja varastotilat ovat näyttämön välittömässä läheisyydessä. Äänieristys ja aukstiikka vastaavat tilojen käyttötarkoitusta. Soittimet varastoidaan pölyltä suojattuna siten, että ne ovat helposti otettavissa käyttöön oppituntien aikana. Näyttämötila avautuu lukittavien siirtoseinien ravintolasaliin ja monitoimisaliin, esitysten pääsuunta monitoimisaliin päin. Näyttämön lattia on puupintainen joustolattia, ja sen alle toteutetaan juhlatilan tuolivarasto. Musiikkiteknologiatila ja bänditila varustetaan musiikin tallennus- ja editointivälineillä sekä opetuksen vaatimalla av-tekniikalla. Tilat erotetaan rakennuksen muista tiloista dB-ovilla. Musiikkiteknologialle tarkoitettuja pistorasioita hallinnoidaan yhdestä pääkytkimestä. Musiikkiteknologiatilan (n. 15 hym2) ja bänditilan (vähintään 20 hym2) välillä on suora visuaalinen yhteys, tilakokonaisuus toimii äänitysstudioina. Musiikin tilaryhmä on myös musiikkiopistojen ja kuntalaiskäytössä, joka otetaan huomioon yhteyksiä ja kulunvalvonta-alueita suunniteltaessa.
Kuntalaiskäytön varastot	12	Sijaitsee samalla kulunvalvonta-alueella musiikin ja kuvataiteen opetustilojen kanssa. Varastossa riittävät tilat soitinten varastoinnille sekä kuvataiteen materiaalle ja keskeneräisille töille. Tila voidaan jakaa kahdeksi erilliseksi varastoksi. Sujuvat yhteydet edellä mainittuihin opetustiloihin.
Ruokahuoltotilat		
Ravintolasali	330	Tila toimii myös opetus- ja kokoontumistilana sekä pienempien musiikkiesitysten katsomona. Näyttämö avattavissa lukittavien siirtoseinien ravintolasaliin. Äänieristys ja aukstiikka vastaavat tilan käyttötarkoitusta. Varaus tilan kokoon ja käyttötarkoitukseen sopivalle esitystekniikalle. Ravintolasalissa tai sen välittömässä yhteydessä on kuntalaiskäyttöön soveltuva pienoiskitti.
Linjasto	80	Ruokailu järjestetään itsepalveluna, jossa ruoka noudetaan kahdesta (2) kaksipuoleisesta ja yhdestä (1) yksipuoleisesta tarjoilulinjastosta (dieetit). Tarjoilulinjastot ovat siirtoseinien tai -lasein rajattavissa muusta tilasta mm. hygienia- ja melun vähentämiseksi. Linjastot ovat kiinteät ja niiden vesi- ja viemäriiännät järjestetään alakautta.
Keittiötila	46	Valmistuskeittiö
Tuulikaappi	7	
Emännän tila	4	
Siivoushuone	2,5	
Kuiva-ainevarasto	4	
Astiavarasto	4	
Maitokylmiö	4	
Vihanneskylmiö	3	
Pakastehuone	3,5	
Astianpesutila	30	
Astianpalautustila	30	
Ulkopuolinen lukittava tila	5	
Wc-tilat, henkilökunta	3	

Tilaohjelma	Teoreettinen tilantarve hym2	Huomioita
Opiskelijahuoltotilat		
Vastaanottotilat	45	Kolme (3) erillistä tilaa opiskelijahuollon käyttöön, koot 15-20 hym2. Suurin tila varustetaan vesipisteellä. Tilat sijaitsevat lähellä henkilökunnan tiloja ja kohtaamaa. Tilat varustetaan pako-ovella, turvallisuus ja kalustettavuus huomioiden. Äänieristys ja akustiikka vastaavat tilan käyttötarkoitusta ja mahdollistavat luottamukselliset keskustelut.
Terveydenhoitotilat, lääkäri, lepohuone	30	Tilat sijaitsevat lähellä hallinnontiloja ja kohtaamaa. Tilat varustetaan pako-ovella, turvallisuus ja kalustettavuus huomioiden. Terveydenhoitotyön tilatarpeet otetaan huomioon tilasuunnittelussa, esim. näöntarkastus. Lepo huone toteutetaan erillisenä tilana, joka toimii terveydenhoitajan työtilana silloin kun lääkäri on paikalla. Tilojen välillä on suora yhteys. Äänieristys ja akustiikka vastaavat tilan käyttötarkoitusta ja mahdollistavat luottamukselliset keskustelut.
Odotustila	8	Odotustila voi myös toimia vetäytymistilana.
Wc-tila	3	Kaksi erillistä WC-tilaa, saavutettavissa käytävältä
Opiskelijoiden tilat		
Aula ja käytävätilat		Aulatilat viestivät avoimuudesta ja yhteisöllisyydestä. Pääaula varustetaan rakennuksessa vierailuvia, sekä satunnaisia yleisötilaisuuksia varten. Aulassa sijaitsee yleisöwc-tilat (myös LE-wc), naulakot ja vahtimestarin tila (ks. kiinteistöhoito). Aulasta löytyy keskeiset toiminnot, kuten roskien lajittelupiste, opaskartta koulusta, esillepanokaluste taideteosten esittelyä varten, ilmoitustaulu ja kiinteitä näyttöjä ajankohtaisten asioiden viestimiseen. Aulasta on erittäin hyvät yhteydet ja selkeät opasteet hallintotiloihin ja oppilashuollon tiloihin sekä juhlatilaan. Opetustilojen yhteyteen toteutetaan muutama helposti valvottava naulakko. Aula- ja käytävätiloihin toteutetaan liikuntaa edistäviä elementtejä. Jollekin keskeiselle, pidemmälle käytäväseinälle tms. toteutetaan varaukset panoraamatehostetta esittäville näyttöille. Aulat voidaan yhdistää muihin tiloihin
Opiskelijoiden henk. koht. omaisuuden säily	120	1m2/7 opiskelijaa, lokero varustetaan elektronisilla älykorttitunnisteisilla lukoilla, joista näkyy onko lokero käytössä vai vapaa. Kaapeissa säilytetään ulkovaatteet, reppu, kirjat ja henkilökohtaiset tavarat. Älykorttitunnisteella aukeavia lokerikkoja ei tarvitse olla 1 kpl/opiskelija. Kulunvalvonta-alueet otetaan huomioon sijoittelussa. Kaapeissa säilytetään ulkovaatteet, reppu, kirjat ja henkilökohtaiset tavarat.
Inva-wc	4,5	sijainti keskeisellä paikalla myös iltaikäytön kannalta.
Opiskelijoiden WC -tilat	90	60 kpl
Hallinto- ja työskentelytilat		
Työskentelytilat	85	Hallinnon ja henkilökunnan työskentelypisteet sijaitsevat monitilatoimistossa, joka on yhteinen iso tila. Työskentelypisteitä tilassa on vähintään 70%:lle henkilökunnasta. Tilaan sijoitetaan lähiarkistokaapit ja säilytyskalusteita sekä siirrettäviä latauspylväistä tai liikuteltavia matalia lataustasoja. Monitilatoimiston äänieristys ja akustiikka vastaavat tilan käyttötarkoitusta. Työskentelytilojen läheisyyteen toteutetaan vetäytymistila (n. 5 hym2), jonka äänieristys mahdollistaa luottamukselliset keskustelut.
Isompi neuvottelutila/työskentelytila	55	Tila tiimikokoukselle, joka tarvittaessa toimii työskentelytilana. Väliön yhteys monitoimitilatoimistoon. Tila on helposti saavutettavissa sisäänkäynniltä ja tarvittaessa myös opiskelijoiden käytössä. Varaus esitystekniikalle. Äänieristys ja akustiikka vastaavat tilan käyttötarkoitusta.
Henkilökunnan taukotila	70	

Tilaohjelma	Teoreettinen tilantarve hym2	Huomioita
Neuvotteluhuone/kohtaamo	60	3 x 20 hym2. Tiloissa pidetään neuvotteluja sekä huoltaja- ja opiskelijatapaamisia ym. Sijainti hallintotilojen ja oppiympäristön liittymäkohdassa. Varaus esitystekniikalle. Äänieritys ja aukstiikka vastaavat tilan käyttötarkoitusta ja mahdollistavat luottamukselliset keskustelut. Yksi tiloista voi tarvittaessa toimia työskentelytilana.
Vahtimestari / kohdevastaava	10	työpöytä, ict-yhteydet, Tilaan suunnitellaan toiminnalle sopiva kierrätysratkaisu mm. patterien keräyspiste
Henkilökunnan kopiontitila Erillinen opetusvälinetila, varasto	45	Opiskelijoilta rajatussa käytävätilassa, varastotilaa ei tarvita Jaetaan usemmaksi tilaksi. Yksi varastotila sijoitetaan työskentelytilan yhteyteen, lähiarkisto sijoitetaan tähän.
Henkilökunnan puku-, pesu- ja wc-tilat		
Henkilökunnan wc-tilat	14	kaksi erillistä, etuhuoneellista wc-tilaa, henkilökunnan tilojen yhteyteen
LE-WC	4,5	pyritään sijoittamaan hallintotilojen läheisyyteen. Kulunvalvonta-alueet otetaan huomioon sijoittelussa.
Henkilökunnan puku-, pesu- ja WC-tilat	36	sisältää keittiö- ja siivoushenkilökunnan puku- ja pesutilat.
Huoltotoimentilat		
Siivoustoimen tilat	65,85	sis. siivouskeskus, monitoimisalin siivoustilan ja kerroksittain tarvittavat siivoustilat
Talovarasto	40	voidaan toteuttaa kylmänä sääsuojatilana
Yhteensä	5044,85	